



UNIWERSYTET
MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU
Wydział Nauk Historycznych

**Przyczyny niepowodzeń.
Dlaczego wielu polskich
czasopism otwartych nie
ma w Directory of Open
Access Journals?**

dr Natalia Pamuła-Cieślak

Konferencja naukowa: Organizacja i recepcja treści w środowisku cyfrowym,
Katowice 23.05.2017



Spis treści

1. O Directory of Open Access Journals.
2. Warunki indeksowania czasopism w DOAJ.
3. Wpływ nowych zasad indeksowania na czasopisma w DOAJ.
4. Polskie czasopisma w DOAJ.
5. Niepowodzenia w aplikowaniu do DOAJ – prezentacja wyników badań własnych.
6. Wnioski.



- DOAJ (www.doaj.org) istnieje od 2003 r.
- Największe autorytatywne i międzynarodowe źródło informacji o czasopiśmiennictwie otwartym.
- Katalog kontrolowany przez społeczność:
 1. Wysoka jakość czasopisma,
 2. Otwartość dostępu do treści,
 3. Forma recenzji czasopisma.

DOAJ DIRECTORY OF
OPEN ACCESS
JOURNALS



- Periodyk powinien być **naukowy, z dowolnej dziedziny wiedzy, kierowany do środowiska naukowego.**
- Powinien posiadać **co najmniej jeden numer ISSN** (lub ISSN i eISSN).
- Co najmniej **1/3 każdego numeru** powinna zawierać **oryginalne artykuły naukowe** (minimum 5 rocznie).
- Powinien posiadać **dedykowaną stronę internetową**. Informacje wymagane to:
 - cele i zakres czasopisma,
 - informacje o redaktorze naczelnym i redakcji (w tym informacje kontaktowe i afiliacje),
 - instrukcje dla autorów,
 - informacje o wszelkich opłatach pobieranych od autorów w procesie przygotowania i publikacji (także o ich dokładnej wysokości),
 - informacje o otwartym dostępie,
 - postanowienia licencyjne,
 - dostęp do bieżącego numeru czasopisma i numerów archiwalnych,
 - informacje kontaktowe.
- Jeśli czasopismo ma charakter studencki w radzie naukowej powinno zasiadać co najmniej dwóch członków ze stopniem doktora.



- **Cała treść czasopisma powinna być dostępna darmowo bez embarga czasowego.**
- Opłaty za dostęp mogą dotyczyć wersji drukowanej.
- **Od sierpnia 2016 r. czasopisma wymagające bezpłatnej rejestracji przy dostępie do treści nie mogą być indeksowane w DOAJ** (polityka ta jest komunikowana także wydawcom, których czasopisma są zaindeksowane w DOAJ).
- **Informacje o otwartym dostępie muszą być precyzyjne.**
- **Bardziej lakoniczna i skrócona informacja o otwartym dostępie możliwa jest tylko w przypadku, kiedy czasopismo ukazuje się na jednej z licencji Creative Commons, o czym jasno i przejrzysto informuje użytkowników.**



- **Szczegółowe i precyzyjne informacje o procesie recenzji naukowej części** czasopisma powinny być zamieszczone na jego stronie internetowej.
- Dopuszcza się następujące typy recenzji:
 - **peer review,**
 - **blind peer review,**
 - **double blind peer review,**
 - **editorial review** (wyłącznie w przypadku czasopism z nauk humanistycznych i sztuk pięknych).
- Zgodnie z dobrymi praktykami publikowania naukowego nazwiska recenzentów współpracujących z czasopismem powinny być ujawnione do publicznej wiadomości.



- Od 2003 do połowy 2014 r. indeksowanie czasopism w DOAJ opierało się o uproszczone kryteria jakościowe.
- W maju 2014 r. opracowano i wdrożono stopniowo nowe kryteria jakościowe oparte o *Zasady przejrzystości i dobrych praktyk publikowania naukowego*, których ostateczną wersję przyjęto w czerwcu 2015 r.
- W związku ze zmianami w procesie recenzji ankiet czasopism powołano nowe grupy recenzenckie w DOAJ.
- Polska grupa recenzencka powołana została jesienią 2014 r.



2003 r. – 9 polskich czasopism

Rok	Liczba polskich czasopism w DOAJ
2014	164
2015	282
2016 styczeń	356
2016 maj	406
2016 listopad	397
2017 maj	441



Obecnie **441** polskich czasopism, z czego:

- **137** to czasopisma sprawdzone przez redaktorów polskiej grupy (reprezentują naukę polską) – zaindeksowane wg nowych zasad,
- **43** czasopisma indeksowane jeszcze na starych zasadach (złożyły ankiety, które są w trakcie procedowania – **14** z nich to czasopisma reprezentujące polską naukę, a **2** tytuły są niekontynuowane),
- **2** czasopisma otrzymały wyróżnienie za przestrzeganie dobrych praktyk w zakresie otwartości.

- Country of publisher		
10	count ↓	OR
Brazil	(984)	
United Kingdom	(824)	
Indonesia	(604)	
Egypt	(596)	
United States	(554)	
Spain	(524)	
Poland	(441)	
Iran, Islamic Republic of	(300)	
Romania	(294)	
Germany	(286)	



Journals vs Articles: Journals ✕ Country of publisher: Poland ✕

1 – 10 of 441



Camera Separatoria

ISSN: 2083-6392 (Print)

http://dach.ich.uph.edu.pl/camera_separatoria.html

Subject: Science: Chemistry: Analytical chemistry

Date added to DOAJ: 25 Jun 2012



Bulletin of the Veterinary Institute in Pulawy

ISSN: 2300-3235 (Online)

<http://www.degruyter.com/view/j/bvip>

Double blind peer review

Subject: Agriculture: Animal culture: Veterinary medicine

Date added to DOAJ: 27 Oct 2015



APC: 250EUR
Discontinued



Folia Historica Cracoviensia

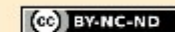
ISSN: 0867-8294 (Print); 2391-6702 (Online)

<http://czasopisma.upjp2.edu.pl/foiahistoricacracoviensia>

Double blind peer review

Subject: Fine Arts: Arts in general: History of the arts | History (General) and history of Europe

Date added to DOAJ: 22 Jan 2016





Journals vs Articles: Journals ✕ Country of publisher: Poland ✕ DOAJ Seal: Yes ✕

1 – 2 of 2



Scientific Journal of Silesian University of Technology. Series Transport

Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej. Seria Transport

ISSN: 0209-3324 (Print); 2450-1549 (Online)

http://www.polsl.pl/Wydzialy/RT/ZN_T/Strony/witamy.aspx

Double blind peer review

Subject: Technology: Engineering (General). Civil engineering (General): Transportation engineering

Date added to DOAJ: 5 Feb 2016



Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis: Studia Mathematica

ISSN: 2081-545X (Print); 2300-133X (Online)

<http://studmath.up.krakow.pl/>

Double blind peer review

Subject: Science: Mathematics

Date added to DOAJ: 8 Mar 2013





- Dane pobrano w maju 2017 r.
- Przeanalizowano **52 ankiety** (wszystkie odrzucone wg nowych zasad indeksowania) – ok. **27,5%** wszystkich ankiet polskich.
- 52 ankiety dotyczyły **50 tytułów czasopism**.
- Pobrane dane objęły:
 - tytuł czasopisma,
 - instytucję sprawczą i jej rodzaj,
 - powody odmowy zaindeksowania w DOAJ,
 - informację o powtórnym złożeniu ankiety,
 - informację o finalnym zaindeksowaniu w DOAJ po kolejnych próbach,
 - informację o typie ankiety (aplikacja/reaplikacja),
 - uwagi.



- **2** tytuły czasopism mają w systemie po **2** ankiety odrzucone:
 - jeden z nich uzyskał **decyzję pozytywną w trzecim podejściu**.
 - drugi **odrzucony ponownie ze względu na niezgodność z 5 kryteriami indeksowania** (powtórzenie tych samych z pierwszej próby).
- **8** odrzuconych czasopism złożyło ponowną ankietę i pozytywnie przeszły weryfikację – zaindeksowane (jedno z tych czasopism zostało ukarane dłuższą karencją za podawanie nieprawdziwych informacji o zaindeksowaniu w DOAJ).
- W przypadku jednego tytułu ponownie złożona ankieta ma w systemie nadany status: in progress.



- Instytucje sprawcze:
 - Uniwersytety: **31 odrzuconych ankiet (29 czasopism),**
 - Stowarzyszenia naukowe: **9 ankiet,**
 - Brak instytucji sprawczej: **7 ankiet ,**
 - Instytuty badawcze: **4 ankiety,**
 - Fundacja: **1 ankieta.**
- Odrzucenia ze względu na liczbę kryteriów:
 - **19 ankiet – 2 kryteria,**
 - **16 ankiet – 1 kryterium,**
 - **10 ankiet – 3 kryteria,**
 - **4 ankiety – 4 kryteria,**
 - **3 ankiety (2 czasopisma) – 5 kryteriów.**



Przyczyny niepowodzeń – ogółem:

- **Brak informacji o licencji otwartej: 31 ankiet,**
- **Brak deklaracji otwartości: 26 ankiet,**
- Brak informacji o pobieraniu lub niepobieraniu opłat od autorów tekstów: **10 ankiet,**
- Brak kontaktu z wydawcą: **9 ankiet,**
- Niespecyficzny adres e-mail wydawcy lub czasopisma: **6 ankiet,**
- Brak afiliacji członków redakcji: **4 ankiety,**
- Brak spełniającej warunki DOAJ strony internetowej: **4 ankiety,**
- Duplikat – **4 ankiety,**
- Podejrzenie o nieuczciwe praktyki lub bycie drapieżnym wydawcą: **3 ankiety,**
- Sprzeczne ze sobą informacje podawane na stronie czasopisma: **3 ankiety,**
- Brak informacji o procedurze recenzji tekstów – **2 ankiety,**
- Brak dostępu do pełnych tekstów – **2 ankiety,**
- Brak lub zbyt mało artykułów za ostatni rok – **2 ankiety,**
- Brak lub błędne informacje w ankiecie – **2 ankiety,**
- Brak informacji o celu i zakresie, zmiana wydawcy, zamknięcie czasopisma, zmiana formuły, podawanie nieprawdziwych informacji, rejestracja wymagana przy pełnym dostępie, stare dane – ponowna aplikacja – **po 1 ankiecie.**



1. Ankiety odrzucone ze względu na 2 kryteria: **19**

- **9 czasopism - brak informacji o licencji otwartej + brak deklaracji otwartości.**
- 6 czasopism – brak informacji o licencji otwartej +
 - Niespecyficzny e-mail (2),
 - Brak informacji o opłatach (2),
 - Brak kontaktu z wydawcą,
 - Sprzeczne informacje na stronie.
- 1 czasopismo – brak deklaracji otwartości +
 - Brak kontaktu z wydawcą.
- Zmiana wydawcy + duplikat ankiety.
- Niedziałające odsyłacze + brak kontaktu z wydawcą.
- Brak informacji o opłatach pobieranych (lub nie) od autorów + niezgodność z definicją budapesztańską OA (konieczność rejestracji przy dostępie do pełnych tekstów).



2. Ankiety odrzucone ze względu na 1 kryterium: 16

- **Brak informacji o licencji otwartej (1),**
- **Brak deklaracji otwartości (1),**
- Duplikat ankiety (3),
- Brak kontaktu z wydawcą (2),
- Podejrzenie o nieuczciwe praktyki lub bycie drapieżnym wydawcą (2),
- Brak informacji o procesie recenzji (1),
- Nieprawdziwe dane w ankiecie (1),
- Brak artykułów za ostatnie lata (1),
- Niewystarczająca liczba artykułów opublikowanych w ostatnim roku (1),
- Błędne odsyłacze w ankiecie (1),
- Sprzeczne informacje na stronie (1),
- Nieaktualne dane w ankiecie i złożenie nowej ankiety (1).



3. Ankiety odrzucone ze względu na 3 kryteria: **10**

- **8 czasopism - brak informacji o licencji otwartej i brak deklaracji otwartości +**
 - Niespecyficzny adres e-mail (2),
 - Brak kontaktu z wydawcą (2),
 - Czasopismo zamknięte (1),
 - Podejrzenie o bycie drapieżnym wydawcą (1),
 - Brak informacji o opłatach pobieranych (lub nie) od autorów (1),
 - Nieprzejrzysta strona internetowa (1).
- **1 czasopismo – brak informacji o licencji otwartej + brak kontynuacji pisma w dotychczasowej formie + niespecyficzny adres e-mail.**
- **Brak przejrzystości strony + brak kontaktu z wydawcą + brak informacji o opłatach pobieranych (lub nie) od autorów (1).**



4. Ankiety odrzucone ze względu na 4 kryteria: 4.

- **4 czasopisma - brak informacji o licencji otwartej i brak deklaracji otwartości +**
 - Brak informacji o celu i zakresie publikowania + brak informacji o procesie recenzji (1),
 - Brak informacji o opłatach pobieranych (lub nie) od autorów + brak kontaktu z wydawcą (1),
 - Brak afiliacji i informacji kontaktowych do członków redakcji + niespecyficzny e-mail wydawcy (1),
 - Brak informacji o opłatach pobieranych (lub nie) od autorów + niespecyficzny e-mail wydawcy (1).



5. Ankiety odrzucone ze względu na 5 kryteriów: **3 (2 czasopisma):**

- **3 ankiety - brak informacji o licencji otwartej i brak deklaracji otwartości +**
 - Brak informacji o afiliacjach członków redakcji + brak dostępu do treści + brak przejrzystej strony internetowej czasopisma (1),
 - Brak informacji o pobieraniu opłat (lub nie) od autorów + brak informacji o afiliacjach członków redakcji + brak kontaktu z wydawcą (1).



- Brak dobrych praktyk publikowania otwartego.
- Brak dobrych praktyk w zakresie przejrzystości i dbałości o informacje zamieszczane na witrynach czasopism.
- Brak dobrych praktyk publikowania naukowego.
- Problemy komunikacyjne.
- Wyciąganie wniosków i nauka na własnych błędach.

– Journal License

50

count ↓

OR

Publisher's own license (21)

CC BY-NC-ND (11)

CC BY (11)

CC BY-NC-SA (3)

after asking Publisher (2)

Copyright (1)

CC BY-SA (1)

CC BY-ND (1)

CC BY-NC (1)



Dziękuję za uwagę.

Natalia Pamuła-Cieślak

**Instytut Informacji Naukowej i Bibliologii UMK
ul. W. Bojarskiego 1, Toruń**

napa@umk.pl